

Analiza preliminară a Impactului de Reglementare

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ)	Regulamentul privind furnizarea energiei termice
Data:	
Autoritatea administrației publice autor:	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
Subdiviziunea:	Departamentul reglementări
Persoana responsabilă și informația de contact:	Breahna Elena e.breahna@anre.md tel. 022 852 936

Componentele analizei impactului de reglementare

1. Stabilirea complexității analizei impactului de reglementare

Criteriul	Punctajul (de la 1 la 3)
Nivelul de interes public față de intervenția propusă	2
Gradul de inovație al intervenției propuse	1
Mărimea potențialelor impacturi ale inițiativei propuse	1
TOTAL	4

Argumentare/descifrarea succintă a punctajului atribuit:

Intervenția dată nu necesită o analiză complexă.

Nivelul de interes public este mediu corespunzător unor grupuri sociale care nu reprezintă majoritatea societății sau o parte importantă a unui sector economic, totodată acoperă marea majoritate a populației (circa 70%) din mun. Chișinău, peste 186 mii apartamente conectate la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și respectiv circa 32 mii în mun. Bălți, de asemenea instituții preșcolare, școlare, medicale ș.a. categorii de consumatori. Totodată instituții publice conectate în Ungheni, Comrat, ș.a. localități.

Intervenția nu este nouă, în mare parte deja existentă în cadrul normativ, iar necesitatea intervenției a fost stabilită în Legea nr.92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării prin prisma noilor exigențe din Legea dată.

Intervenția ar putea afecta neesențial o parte mică a societății sau o parte mică a unui sector economic.

Încălzirea urbană reprezintă 9% din încălzirea din UE. În 2012, principalul combustibil a fost gazul (40%), urmat de cărbune (29%) și de biomasă (16%). Încălzirea urbană poate integra energia electrică din surse regenerabile (prin intermediul pompelor de căldură), energia geotermală și energia termică solară, căldura reziduală și deșeurile municipale. Aceasta poate oferi flexibilitate sistemului energetic prin stocarea ieftină a energiei termice, de exemplu în rezervoare de apă caldă sau în subteran.

Încălzirea urbană are o lungă tradiție în statele membre în care iernile sunt friguroase. În unele țări, încălzirea urbană este văzută ca o opțiune atractivă pentru întreprinderi și consumatori și ca mijloc de îmbunătățire a eficienței energetice și a utilizării surselor regenerabile de energie. În altele însă, sistemele vechi s-au împușinat, din cauza lipsei investițiilor sau a unei reglementări nefavorabile a prețurilor, a performanțelor reduse și a percepției negative a consumatorilor. Unele state membre fac eforturi pentru modernizarea și extinderea sistemelor vechi, altele, în care tehnologia este puțin cunoscută, construiesc sisteme noi. Încălzirea și răcirea urbană pot contribui, de asemenea, la obiectivele de calitate a aerului, în special în cazul în care se substituie încălzirii casnice cu combustibili solizi sau permit evitarea acesteia.

Sinergiile dintre procesele de producere a energiei din deșeuri și încălzirea/răcirea urbană ar putea oferi o energie din surse regenerabile sigură și, în unele cazuri, la prețuri mai accesibile, înlocuind utilizarea combustibililor fosili. Această chestiune va fi abordată în detaliu într-o comunicare viitoare a Comisiei privind transformarea deșeurilor în energie.

Cu 50% (546 Mtep) din consumul final de energie⁴ în 2012, încălzirea și răcirea reprezintă cel mai mare sector energetic al UE. Se preconizează că această situație va persista. Sursele regenerabile de energie au contribuit cu 18% la aprovizionarea cu energie primară pentru încălzire și răcire în 2012, în timp ce combustibilii fosili au reprezentat 75%.

Cogenerarea permite efectuarea unor economii semnificative de energie și de CO₂ în comparație cu producerea separată de energie termică și electrică. Ea este utilizată în industrie și în sectorul serviciilor pentru a realiza economii și a asigura o aprovizionare stabilă și fiabilă cu energie termică și electrică.

Combinarea cu stocarea termică crește eficiența cogenerării, deoarece energia termică produsă poate fi stocată dacă nu este necesară la momentul respectiv, în loc să se reducă producția. Multe tehnologii de cogenerare sunt capabile să utilizeze energia din surse regenerabile (energia geotermală, biogazul), combustibilii alternativi (de exemplu, hidrogenul) și căldura reziduală. Trigenerarea¹⁷ ar trebui, la rândul său, exploatată pentru a utiliza producerea de energie termică pentru răcire pe perioada verii.

Potențialul economic al cogenerării nu este exploatat. Acest sector se confruntă cu dificultăți precum complexitatea obligației de a respecta atât reglementările aplicabile furnizării de energie electrică, cât și pe cele aplicabile furnizării de energie termică. Unitățile mai mici se confruntă cu obstacole în calea accesului și a racordării la rețea, cum ar fi procesele lente de acordare a permiselor și costurile ridicate. Aceste bariere administrative și de reglementare nu au fost încă pe deplin abordate de către statele membre.

Toate acestea se regăsesc în documentul O strategie a UE pentru încălzire și răcire, expusă în Bruxelles, 16.2.2016 COM(2016) 51.

Aceste abordări sunt actuale și pentru Republica Moldova, prin necesitatea acțiunilor concrete privind eficientizarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică, dezvoltarea și lărgirea zonelor asigurate cu energie termică produsă în regi, de cogenerare.

2. Definirea problemei

Legea nr. 92 din 29.05.2014 privind energia termică și promovarea cogenerării stabilește cadrul legal pentru funcționarea eficientă și reglementarea sistemelor centralizate de alimentare cu energie termică, promovarea cogenerării în baza cererii de energie termică utilă, stabilirea principiilor de desfășurare a activităților specifice sistemelor centralizate de alimentare cu energie termică, în condiții de accesibilitate, disponibilitate, fiabilitate, continuitate, competitivitate, transparență, cu respectarea normelor de calitate, de securitate și de protecție a mediului la producerea, distribuția, furnizarea și utilizarea energiei termice.

Serviciile de alimentare centralizată cu energie termică au un rol decisiv pentru îmbunătățirea calității vieții tuturor cetățenilor brașăți la aceste sisteme, cât și a instituțiilor de o importanță vitală, spre exemplu: instituțiile preșcolare, școlare, medicale, de învățământ superior, de asemenea în activitățile de producere ale unor agenți economici, etc. Ținând cont de importanța lor pentru economie și pentru producerea de alte bunuri și servicii, eficiența, sustenabilitatea și calitatea acestora constituie un factor de competitivitate și de atragere a investițiilor. Drept exemplu: în mun. Chișinău, Proiectul de îmbunătățire a eficienței sistemului de alimentare centralizată cu energie termică, finanțat de BIRD sau cel din cadrul SA "CET-Nord" în baza proiectului „Identificarea proiectului de încălzire centralizată în Moldova și studiul de fezabilitate” realizat de către compania AF (Suedia) au fost selectate trei proiecte pentru programul de investiții în cadrul unui împrumut din partea BERD. Aceste trei proiecte sunt:

- majorarea puterii instalate la CET-Nord prin instalarea a trei motoare cu gaz, care vor spori producerea de electricitate cu circa 60%.
- înlocuirea pompelor și ventilatoarelor existente învechite moral și tehnic prin utilizarea instalațiilor performante dotate cu convertizoare de frecvență care va conduce la

reducerea necesității de energie electrică auxiliară cu circa 30%.

- înlocuirea cazanelor alimentate cu cărbune din Centrala Termică Molodova cu cazane cu peleți;
- instalarea a 169 puncte termice individuale în 120 clădiri, inclusiv cu prepararea apei calde menajere și organizarea sistemului automat de colectare a datelor de tip SCADA.

Investițiile urmează a fi finanțate în baza unui împrumut din partea BERD în valoare de 6 100 000 euro și a unui grant de 3 550 000 euro din partea Parteneriatului Europei de Est pentru Eficiența Energetică și Mediu. Realizarea acestor investiții, cât și identificarea și atragerea altor investiții în cadrul SACET va permite majorarea fiabilității, creșterea producției de energie electrică și termică, duratei de funcționare, eficienței energetice.

Serviciile de alimentare cu energie termică se află în centrul dezbaterii politice, în special din perspectiva rolului pe care îl au autoritățile publice într-o economie de piață și anume, pe de o parte, acela de a veghea buna funcționare a pieței și, pe de altă parte, de a garanta interesul general, în special satisfacerea nevoilor primordiale ale cetățenilor.

Furnizarea calitativă de servicii de alimentare cu energie termică într-o manieră performantă și nediscriminatorie constituie, la rândul său, o condiție o mai bună pentru integrarea economică în spațiul UE.

Regulamentul privind furnizarea energiei termice are ca scop reglementarea raporturilor juridice dintre unitatea termoelectrică și consumatori cu privire la furnizarea și distribuția energiei termice prin sistemul centralizat de alimentare cu energie termică. Regulamentul se va aplica la proiectarea, executarea și recepționarea instalațiilor de utilizare a energiei termice ale consumatorilor, delimitarea instalațiilor unităților termoelectrice, delimitarea instalațiilor de utilizare ale consumatorilor de rețeaua termică a unității termoelectrice, racordarea, contractarea, evidența și facturarea consumului de energie termică, plata energiei termice, deconectarea instalațiilor de utilizare a energiei termice ale consumatorilor, limitarea și întreruperea furnizării de energie termică, examinarea reclamațiilor consumatorilor și soluționarea neînțelegerilor dintre unitățile termoelectrice, precum și dintre unitățile termoelectrice și consumatori. De asemenea, în corespundere cu prevederile art. 37, alin. (3) din Legea nr. 92/2014 Regulamentul de furnizare a energiei termice prevede drepturile și obligațiunile consumatorului, cât și drepturile și obligațiunile titularilor de licență.

Până la intrarea în vigoare a Legii nr. 92 din 29.05.2014, în Republica Moldova nu exista lege care să reglementeze domeniul alimentării centralizate cu energie termică, existând doar cadrul normativ stabilit prin Regulamentul cu privire la furnizarea și utilizarea energiei termice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 434 din 09.04.98 (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.60-61/534 din 02.07.1998*), acest Regulament nu corespunde exigențelor stabilite în Legea dată.

Un șir de noțiuni principale din Hotărârea Guvernului nr. 434 din 09.04.98 nu corespund celor incluse în Legea nr.92, spre exemplu: agent termic, apă caldă menajeră, instalații de utilizare a energiei termice, producător, sistem centralizat de alimentare cu energie termică și altele. Astfel scopul noului Regulament de furnizare a energiei termice este respectarea exigențelor stabilite în Legea dată, asigurarea furnizării energiei termice în condiții de accesibilitate, disponibilitate, fiabilitate, continuitate.

Necesitatea și oportunitatea acestei reglementări este condiționată de necesitatea soluționării următoarelor probleme.

1. Termenul de anunțare a consumatorilor despre întreruperile planificate, la moment este de 10 zile lucrătoare iar după aprobarea Regulamentului acest termen se va majora la 2 săptămâni.

În corespundere cu Hotărârea Guvernului nr. 434 din 09.04.98, *Furnizorul este obligat să anunțe în scris consumatorul, cu 10 zile lucrătoare înainte, despre necesitatea efectuării lucrărilor de reparații întreprinse în programul inițial, cu precizarea graficului de execuție a acestora, pentru a se stabili de comun acord data și durata întreruperilor respective. Dacă în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii comunicării părțile nu cad de acord, iar urgența lucrărilor impune oprirea furnizării energiei termice, furnizorul stabilește data și ora*

întreruperii, pe care le aduce la cunoștința consumatorului, împreună cu motivațiile necesare, cu cel puțin 24 ore înainte de a trece la aplicare.

În proiectul Regulamentului este stabilit, "Furnizorul este obligat să informeze consumatorul, cu cel puțin 2 săptămâni înainte, despre începutul și durata întreruperii planificate a livrării energiei termice, iar în cazul în care instalațiile producătorului sau ale consumatorului trebuie racordate la rețeaua termică, unitatea termoelectrică anunță consumatorii cu cel puțin 3 zile calendaristice înainte despre întreruperea planificată".

2. În prezent nu este indicat un termen concret pentru eliberarea avizului, iar după intrarea în vigoare a Regulamentului, termenul este stabilit de 15 zile calendaristice de la data înregistrării solicitării, în care se indică, în mod obligatoriu, condițiile tehnico-economice optime de racordare și lucrările pe care urmează să le îndeplinească solicitantul, pentru racordarea instalațiilor termice ce-i aparțin la rețeaua termică.

În corespundere cu Hotărârea Guvernului nr. 434 din 09.04.98, "Pentru executarea instalațiilor de transport, de distribuție și de utilizare a energiei termice destinate unor consumatori noi sau extinderii celor în funcțiune este necesar ca, în afară de avizele legale, să se obțină în prealabil avizul de racordare, în conformitate cu prevederile punctului 6 din prezentul Regulament. Avizul își pierde valabilitatea după 2 ani de la emitere, dacă execuția lucrărilor de construcție a instalațiilor respective nu a început în acest interval de timp." Iar p.6, prevede: *Toți consumatorii de energie termică înainte de a începe proiectarea instalațiilor de utilizare a energiei termice au obligația de a obține avizul de racordare de la furnizor, acesta având obligația de a obține acordul livrării energiei termice de la producător, înainte de emiterea avizului propriu.*

În proiectul Regulamentului este stabilit expres: "Furnizorul este obligat să elibereze avizul de racordare, în termen de 15 zile calendaristice de la data înregistrării solicitării, în care se indică, în mod obligatoriu, condițiile tehnico-economice optime de racordare și lucrările pe care urmează să le îndeplinească solicitantul, pentru racordarea instalațiilor termice ce-i aparțin la rețeaua termică. Avizul de racordare se eliberează gratuit".

3. Consumatorul se putea conecta la încălzire doar după emiterea dispoziției privind începerea sezonului de încălzire, iar după intrarea în vigoare a Regulamentului, consumatorul poate utiliza oricând energia termică pentru încălzire

De asemenea ce ține furnizarea energiei termice pentru încălzire consumatorilor. În corespundere cu Hotărârea Guvernului nr. 434 din 09.04.98, se prevede: "Începerea perioadei de încălzire pentru consumatori va avea loc după înregistrare timp de 3 zile consecutiv, între orele 18.00 - 6.00, a unor valori medii zilnice ale temperaturii aerului de +8°C sau mai mici, iar oprirea încălzirii – după 3 zile consecutive în care temperatura medie a aerului exterior depășește + 8°C, între orele 18.00 - 6.00. În cazul în care instalațiile de producere a energiei termice au atins limita de viață și reparația lor nu mai este economică, furnizorul va comunica consumatorilor, cu un preaviz de 3 ani, încetarea livrării energiei termice, chiar dacă la data respectivă expiră și durata de furnizare prevăzută în contract."

La acest capitol proiectul Regulamentului prevede modalități de livrare a energiei termice și în afara perioadei sezonului de încălzire, doar cu condiția solicitării în scris a consumatorului și existența posibilităților tehnice la furnizor. Această oportunitate va putea fi folosită spre exemplu de către instituțiile medicale sau alte instituții de importanță vitală pentru societate pentru a asigura confortul termic necesar unei activități eficiente.

4. Termenul de încheiere sau modificare a contractelor de furnizare a energiei termice, la ziua de astăzi nu este reglementat.

În Hotărârea Guvernului nr. 434 din 09.04.98 procesul de contractare este reglementat în linii generale, fără menționarea termenilor concreți pentru acțiunile necesare pentru acest proces.

În proiectul Regulamentului „Termenul de încheiere sau de modificare a contractului de furnizare a energiei termice cu consumatorul a cărui instalații de utilizare a energiei termice sunt racordate la rețeaua termică, este de cel mult 7 zile calendaristice de la data depunerii cererii”, precum și alți termeni concreți aferenți procesului de contractare.

5. Plata energiei termice, conform prevederilor Hotărârea Guvernului nr. 434 din 09.04.98, este reglementată foarte vag, iar conținutul unei facturi/document de plată nu este

reglementat. Odată cu aprobarea proiectului Regulamentului, facturarea și plata energiei termice este reglementată cu termeni concreți iar componentele unei facturi sunt bine stabilite și unificate pentru toți furnizorii de energie termică.

De asemenea sunt prevederi noi ce țin de termenele și procedura de racordare la rețelele termice a instalațiilor de utilizare a energiei termice ale consumatorilor, limitarea și întreruperea furnizării energiei termice, ș.a. aspecte de reglementare a furnizării de energie termică.

Raporturile juridice dintre unitatea termoelectrică și consumator apar odată cu adresarea solicitantului pentru a fi racordate instalațiile sale de utilizare a energiei termice la rețeaua termică și vor continua pe tot parcursul derulării procedurii de racordare a instalațiilor de utilizare a energiei termice, încheierea contractului de furnizare a energiei termice și derularea contractului de furnizare a energiei termice.

Astfel reglementarea trebuie să cuprindă norme cu privire la eliberarea avizelor de racordare, proiectarea, montarea și recepționarea instalațiilor termice ale solicitantului, la delimitarea rețelelor termice ale furnizorului de instalațiile termice ale consumatorilor, la exploatarea și la întreținerea instalațiilor ce aparțin furnizorului și consumatorului, precum și norme referitor la termenele și la procedura de racordare la rețelele termice a instalațiilor de utilizare ale consumatorilor și a centralelor termice sau centralelor electrice de termoficare a producătorilor, la încheierea contractelor de furnizare a energiei termice, la evidența consumului de energie termică și achitarea consumului acesteia, la deconectarea instalațiilor de utilizare a energiei termice, la limitarea și întreruperea furnizării energiei termice, la examinarea reclamațiilor consumatorilor și la modalitatea de soluționare a neînțelegerilor și a litigiilor dintre furnizori și consumatori.

De asemenea, proiectul Regulamentului va conține norme referitoare la raporturile dintre unitățile termoelectrice.

După publicarea Legii nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, atât consumatorii cât și furnizorii au adresat Agenției, în scris sau prin intermediul liniei verzi 080010800, mai multe întrebări legate de:

- a) Procurarea și instalarea echipamentelor de măsurare;
- b) Efectuarea verificării metrologice a contoarelor instalate la consumatorii casnici din sectorul particular;
- c) Încheierea contractelor de furnizare a energiei termice;
- d) Conținutul contractelor respective;
- e) Perioada de timp pentru calcularea volumelor de energie termică utilizată în cazul depistării unor încălcări;
- f) Aplicarea de către furnizor a penalității pentru neachitarea în termen a facturii pentru furnizarea energiei termice;
- g) Când va fi aprobat Regulamentul privind furnizarea energiei termice;
- h) etc.

După intrarea în vigoare a Legii nr. 92 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și odată cu începerea perioadei de livrare a energiei termice (toamnă-iarnă 2014-2015) la Agenție au adresat petiții și consumatorii de energie termică. Astfel în anul 2015 în total au fost depuse 56 de petiții (46 în anul 2014 și 4 în anul 2013). În 24 de cazuri consumatorii au abordat problema ce ține de facturarea energiei termice consumate, în 6 cazuri au fost contestat modul de aplicare a tarifelor și în 4 cazuri a fost abordată problema calității serviciilor prestate.

La Serviciul "Linia Verde" în perioada de referință au fost înregistrate 42 de apeluri. Majoritatea consumatorilor au abordat problemele ce țin de facturarea consumului, întreruperile în furnizare (programate cât și cele neprogramate), starea echipamentelor de măsurare, calitatea serviciilor prestate etc..

Cadrul de reglementare elaborat de ANRE și implementat prin ordine și decizii are un impact major asupra realităților economice și sociale, având în vedere că acesta are caracter de obligativitate pentru persoanele juridice și fizice reglementate.

Posibilitatea de contestare a actelor administrative cu caracter individual sau normative ale

reglementatorului constituie un factor important în asigurarea responsabilității acestuia față de consumatori și participanții sectoarelor reglementate.

Astfel, hotărârile și deciziile emise de ANRE pot fi contestate în instanța de contencios administrativ de către orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

Pe parcursul anului 2015, s-au aflat pe rolul instanțelor judecătorești 96 de cauze în domeniul energiei electrice, al gazelor naturale și al produselor petroliere. În domeniul termoeenergetic, la Agenție, pe parcursul anului 2015 nu a fost înregistrat nici un litigiu.

Ținând cont de exigențele Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, examinând adresările consumatorilor, ținând cont de practica elaborării regulamentelor similare pentru alte sectoare reglementate se propune ca prevederile ce se vor include în proiectul Regulamentului privind furnizarea energiei termice să se axeze pe **problemele ce urmează a fi soluționate** în raporturile dintre consumatori și furnizorul de energie termică și problemele ce țin de raporturile dintre unitățile termoeenergetice și anume:

1. Eliberarea avizelor de racordare și realizarea instalațiilor de racordare în scopul racordării instalațiilor de utilizare a energiei termice ale consumatorului și a centralei termice sau centralei electrice de termoficare, după caz, la rețeaua termică.
2. Stabilirea punctului de delimitare care va delimita patrimoniul consumatorului, producătorului de la patrimoniul furnizorului de energie termică.
3. Încheierea contractelor de furnizare a energiei termice.
4. Drepturile și obligațiile consumatorului de energie termică.
5. Drepturile și obligațiile furnizorului de energie termică.
6. Evidența cantităților de energie termică furnizată consumatorilor de către furnizor și livrată în rețeaua termică de la producător.
7. Plata pentru energia termică furnizată, inclusiv recalcularea consumului de energie termică în cazul intervenției în funcționarea echipamentului de măsurare și/sau racordarea ilegală a instalațiilor termice la rețeaua termică.
8. Limitarea, sistarea și întreruperea livrării energiei termice.
9. Soluționarea neînțelegerilor dintre furnizor și consumator care apar pe parcursul derulării contractului de furnizare a energiei termice.
10. Raporturile dintre unitățile termoeenergetice.

În cazul în care nu va fi întreprinsă nici o acțiune în sensul elaborării și aprobării Regulamentului menționat în sectorul reglementat va surveni una din următoarele situații:

- a) Nu vor fi executate prevederile Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și va rămâne în vigoare Regulamentul cu privire la furnizarea și utilizarea energiei termice aprobat de Guvern prin HG nr. 434 din 09.04.98. Legea prevede că un astfel de regulament se aprobă de Agenție;
- b) Nu va fi posibil de soluționat problemele ce apar în relațiile dintre consumator și furnizor, în termene rezonabile și conform unor prevederi stabilite;
- c) Furnizorii și consumatorii vor ridica problema că Agenția nu-și îndeplinește atribuțiile stabilite prin lege, prejudiciindu-se interesele consumatorilor și ale furnizorilor de energie termică;
- d) Consumatorilor casnici și noncasnici, care în mare parte sunt întreprinzători, nu li se vor furniza serviciul public conform prevederilor stabilite de Lege.

Sectorul public de alimentare centralizată cu energie termică

Serviciile publice de alimentare cu energie termică prin sistemele centralizate pe parcursul anului 2015 au fost asigurate de către 11 operatori, care desfășoară activitățile de prestare a serviciilor nominalizate în municipii și orașe (cu doi mai puțini ca în anul precedent - I.M. "Rețelele Termice Călărași" și Î.M. „Rețelele Termice Ștefan Vodă”), tarifele cărora se reglementează de către ANRE. Evoluția balanței termoeenergetice în anii 2013-2015 este

prezentată în tabelul nr.1.

Tabelul 1. Evoluția balanței termoenergetice în anii 2013-2015

Denumirea întreprinderilor	Energia termică livrată în rețea, mii Gcal			Pierderi de energie termică, mii Gcal			Livrat util consumatorilor finali, mii Gcal			Pondere totalul livrării,	
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014
S.A. "CET-Nord"	183,1	189,9	198,9	35,1	40,8	42,2	148,0	149,1	156,7	10,4	10,5
SA "Termoelectrica"	1577,2	1573,1	1616,7	358,9	350,9	314,1	1218,3	1222,2	1302,6	85,6	85,8
I.M. „Termogaz-Bălți”	10,9	11,0	11,8	1,1	1,1	1,3	9,8	9,9	10,5	0,7	0,7
S.A. „Comgaz Plus” (or. Ungheni)	8,0	8,0	8,6	1,1	1,2	1,3	6,9	6,8	7,4	0,5	0,5
I.M. "Rețele Termice Călărași"	4,1	1,3	0,0	1,3	0,3	0,0	2,8	1,0	0,0	0,2	0,1
I.M. "Servicii Publice Cimișlia"	0,7	0,9	0,8	0,0	0,0	0,0	0,7	0,9	0,8	0,1	0,1
ÎMRCT Comrat	6,0	5,8	6,1	0,2	0,2	0,2	5,8	5,6	6,0	0,4	0,4
I.M. "Antermo" Anenii Noi	1,5	1,0	1,0	0,1	0,1	0,0	1,4	0,9	0,9	0,1	0,1
I.M. "Rețele Termice Stefan Voda"	1,0	0,7	0,0	0,1	0,1	0,0	0,8	0,6	0,0	0,1	0,0
S.A. "Rețele Termice Cahul"	0,7	0,7	0,7	0,0	0,0	0,0	0,7	0,7	0,6	0,0	0,1
I.M. "Servicii Comunale Glodeni"	2,6	2,0	2,0	0,3	0,1	0,1	2,3	1,9	1,9	0,2	0,1
I.M. "Rețele Termice Criuleni"	0,4	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
S.A. "Apă-Canal Chișinău"	23,7	23,7	25,8	2,5	2,3	2,8	21,2	21,4	23,0	1,5	1,5
Î.M. "Centrale și Rețele Termice" Orhei	3,9	3,4	3,0	0,2	0,2	0,1	3,8	3,2	2,9	0,3	0,2
Total pe întreprinderile reglementate	1824,0	1821,7	1875,4	401,2	397,4	362,1	1422,7	1424,3	1513,3	100	100

Volumul total al energiei termice produse de către centralele electrice cu termoficare și centralele termice ale întreprinderilor reglementate din sectorul termoenergetic (fără consumul tehnologic și consumul propriu) în anul 2015 a constituit 1 875,7 mii Gcal și s-a majorat cu 53,7 mii Gcal, sau cu 2,9 %, comparativ cu anul precedent, fiind mai mare și față de anul 2013 cu 51,4 mii Gcal (2,9 %). De menționat că ponderea mun. Chișinău și a mun. Bălți în livrările totale de energie termică pentru anul 2015 constituie 97,7% din totalul livrărilor. Întreprinderea SA "Termoelectrica" a fost fondată în decembrie 2015, prin fuziunea a trei întreprinderi și anume: SA "CET-1", SA "CET-2" și SA "Termocom".

Consumul tehnologic și pierderile efective de energie termică în anul 2015 au constituit 362,1 mii Gcal, ce reprezintă 19,3 la sută din volumul energiei termice intrate în rețea, fiind diminuate cu 35,3 mii Gcal comparativ cu anul 2014. Reducerea de către S.A. „Termoelectrica” a pierderilor de energie termică cu 36,8 mii Gcal comparativ cu anul 2014 urmare a înlocuirii rețelelor de energie termică cu țevi preizolate și înlăturarea izolației defectuoase pe tronsoane a avut un impact determinant asupra diminuării pierderilor în total pe sector. Or, dacă în cazul S.A. „Termoelectrica” se prefigurează deja al treilea an consecutiv tendința de diminuare a consumului tehnologic și pierderilor, pentru cel de-al doilea mare prestator de servicii publice de alimentare cu energie termică - S.A. „CET-Nord” în 2015 a fost caracteristică creșterea acestora cu 1,4 mii Gcal, după o majorare în anul 2014 și mai accentuată, cu 5,7 mii Gcal.

În anul 2015 a fost livrată energie termică consumatorilor în cantitate de 1 513,3 mii Gcal, fiind în creștere cu 89,0 mii Gcal (6,2 %), comparativ cu anul precedent. Cel mai important furnizor de energie termică S.A. „Termoelectrica” a majorat volumul livrărilor în anul 2015 cu 80,4 mii Gcal (6,6 %) față de anul 2014, fiind în creștere al doilea an consecutiv. La fel, S.A. „CET-Nord” și-a sporit livrările de energie termică cu 7,6 mii Gcal (5,1 %), precum și S.A. „Apă-Canal Chișinău” - cu 1,6 mii Gcal (7,3 %), Î.M. „Termogaz-Bălți” – cu 0,6 mii Gcal (5,8 %), S.A. „Comgaz-Plus” - cu 0,6 mii Gcal (8,5 %), Î.M.R.C.T.Comrat – cu 0,3 mii Gcal (5,8 %). În cea mai mare parte, aceste majorări au fost condiționate de extinderea perioadei medii de încălzire de la 3 419 ore în anul 2014 până la 4 331 ore în anul 2015.

Totodată, au avut loc reduceri ale volumelor energiei termice livrate consumatorilor de către I.M. „Servicii Publice Cimișlia” cu 14,1 %, S.A. „Rețelele Termice Cahul” cu 9,5 %, Î.M. „Centrale și Rețele Termice” Orhei cu 9,3 %, care au fost cauzate, în special, de deconectările consumatorilor de la sistemul centralizat.

În secțiune pe categorii de consumatori (vezi tabelul nr.2), reieșind din datele prezentate de întreprinderi, în anul 2015 a fost înregistrată o creștere a consumului de energie termică la toate categoriile de consumatori, cea mai mare majorare fiind la consumatorii casnici cu 80,0 mii Gcal, sau cu 7,3 %, această majorare fiind condiționată de creșterea consumului de energie termică la consumatorii casnici deserviți de S.A. „Termoelectrica”. De asemenea, comparativ cu anul precedent, o majorare semnificativă a consumului de energie termică primită prin sisteme centralizate a fost înregistrată de către agenții economici, cu 8,1 mii Gcal (7,0 %). Totodată, în cazul instituțiilor bugetare, majorarea consumului de energie termică a fost cea mai ne semnificativă, cu 0,9 mii Gcal, sau 0,4 %, în condițiile când în perioada anterioară aceasta a fost unica categorie, în cazul căreia a fost atestată diminuarea consumului. Aceste fluctuații în mare măsură sunt cauzate de condițiile meteo și respectiv de durata sezonului de încălzire.

Tabelul nr.2. Livrarea energiei termice pe categorii de consumatori, mii Gcal

Categoriile de consumatori	2012	2013	2014	2015	Modificări					
					2013/2012		2014/2013		2015/2014	
					mii Gcal	%	mii Gcal	%	mii Gcal	%
Consumatori casnici	1 206,15	1 089,33	1 091,60	1 171,59	-116,8	-9,7	+2,27	+0,2	+79,99	+7,3
Instituții bugetare	251,03	220,59	215,64	216,49	-30,4	-12,1	-4,95	-2,2	+0,85	+0,4
Agenți economici	133,56	112,81	117,05	125,19	-20,7	-15,5	+4,25	+3,8	+8,14	+7,0
Total livrat util consumatorilor	1 590,7	1 422,7	1 424,3	1 513,3	-168,0	-10,6	+1,6	+0,1	+89,0	+6,2

Pe parcursul anilor, începând cu anul 2001 în deosebi, continuu au loc deconectări, integral sau parțial ale consumatorilor de la SACET. Spre exemplu, în mun. Bălți (zona de gestiune al SA „CET-Nord”) în perioada anilor 2001-2014 sarcina termică sumară a consumatorilor conectați la SACET s-a micșorat de la 148,7 Gcal/h până la 104,76 Gcal/h. Micșorarea este caracteristică pentru toate categoriile de consumatori: sectorul rezidențial de la 104,5 la 75,57 Gcal/h, organizații finanțate din buget (instituții preșcolare, școlare, medicale, etc.) de la 31,3 la 19,73 Gcal/h, agenți economici de la 12,9 la 9,46 Gcal/h. Constatăm o dinamică a deconectărilor pentru toate categoriile de consumatori: fondul locativ prin debransările integrale sau parțiale ale apartamentelor cu trecerea la centrale murale de apartament, organizațiile finanțate din buget prin construcția unor centrale termice individuale pentru obiectele respective, agenții economici în mare măsură drept urmare a sistării (sau limitării) activității economice sau trecerea la surse autonome de încălzire. Din cele 753 de blocuri locative cu suprafața totală de 1536674,7 m², 29,03% din suprafață sunt deconectate de la sistemul de încălzire și doar circa jumătate posedă altă sursă autonomă de încălzire - centrale termice pe gaze naturale.

La momentul actual, în baza contractelor încheiate de către S.A. „Termoelectrica” se prestează servicii de termoficare către 3549 de consumatori:

- Întreprinderi Municipale de Gestionare a Fondului Locativ – 30 consumatori;
- Asociații de Proprietari a Locuințelor Private – 347 consumatori;
- Cooperative de Construcții a Locuințelor – 244 consumatori;
- Locuințe Departamentale – 15 consumatori;
- Case particulare – 524 consumatori;
- Apartamente cu distribuție orizontală – 836 consumatori;
- Agenți economici – 1390 consumatori;
- Buget republican – 132 consumatori;
- Buget municipal – 57 consumatori.

Asigurarea cu energie termică:

- Blocuri locative – 4885;
- Agenți economici – 1758;
- Instituții bugetare – 556.

Totodată Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică prevede evaluarea potențialului de aplicare a cogenerării cu randament ridicat și a sistemelor eficiente de încălzire și răcire centralizată în toate statele membre. Din aceste considerente este necesar a avea sisteme eficiente de alimentare centralizată cu energie termică a consumatorilor și serviciu public sustenabil.

3. Stabilirea obiectivelor

Principalele obiective stabilite ale intervenției sunt:

- crearea cadrului secundar de reglementare necesar pentru activitățile desfășurate în sectorul termoelectric;

- asigurarea respectării principiului eficienței serviciului de furnizare a energiei termice la cheltuieli minime și a principiului continuității și a fiabilității furnizării energiei termice și întreprinderea de măsuri adecvate în cazul deranjamentelor din sistemul centralizat de alimentare cu energie termică în vederea restabilirii furnizării energiei termice. Furnizorul este obligat să întrețină în stare bună de funcționare rețelele termice ce-i aparțin, precum și rețelele termice de întreținerea cărora este responsabil, să efectueze exploatarea și reparația lor în corespundere cu cerințele Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și să respecte normele de securitate;

- asigurarea transparenței în relațiile furnizor și consumatori, inclusiv prin modalitatea de acces la serviciul telefonic, 24 din 24 de ore, al furnizorului. Consumatorul este în drept să solicite furnizorului reconectarea instalațiilor termice la rețeaua termică după înlăturarea motivelor ce au dus la deconectarea instalațiilor termice ale acestuia. Furnizorul este obligat să reconecteze la rețeaua termică instalațiile termice ce aparțin consumatorului în termenul cel mai scurt posibil, dar nu mai târziu de 24 de ore de la achitarea tarifului pentru reconectare;

- asigurarea protecției drepturilor și a intereselor consumatorilor, reieșind din cerințele legilor. Furnizorul este obligat să informeze consumatorul, cu cel puțin 2 săptămâni înainte, despre începutul și durata întreruperii planificate a livrării energiei termice, iar în cazul în care instalațiile producătorului sau ale consumatorului trebuie racordate la rețeaua termică, unitatea termoelectrică anunță consumatorii cu cel puțin 3 zile calendaristice înainte despre întreruperea planificată;

- limitarea abuzurilor din partea furnizorilor în raport cu consumatorii prin stabilirea obligațiilor și drepturilor furnizorilor și ale consumatorilor. Deconectarea instalațiilor termice ale consumatorului se efectuează numai după avizarea consumatorului și doar în zilele lucrătoare, în intervalul de timp între orele 8.00 – 17.00;

- stabilirea cerințelor privind eliberarea avizelor de racordare. Furnizorul este obligat să elibereze avizul de racordare, în termen de 15 zile calendaristice de la data înregistrării solicitării, în care se indică, în mod obligatoriu, condițiile tehnico-economice optime de

racordare și lucrările pe care urmează să le îndeplinească solicitantul, pentru racordarea instalațiilor termice ce-i aparțin la rețeaua termică. Avizul de racordare se eliberează gratuit;

- stabilirea punctelor de delimitare. Furnizorul semnează actul de delimitare, în 2 exemplare, în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la data înregistrării adresării;

- stabilirea exigențelor la încheierea și derularea contractelor de furnizare a energiei termice; se prevede - termenul de încheiere sau de modificare a contractului de furnizare a energiei termice cu consumatorul a cărui instalații termice sunt racordate la rețeaua termică, este de cel mult 7 zile calendaristice de la data depunerii cererii;

- stabilirea condițiilor, a termenelor de emiteră a facturilor de către furnizor și de achitare a facturilor de către consumator. Să prezinte consumatorului, lunar, factura emisă în baza indicațiilor echipamentelor de măsurare pentru plata energiei termice la tariful în vigoare, aprobat de Agenție, cu cel puțin 10 zile calendaristice înainte de expirarea termenului – limită de plată a facturii, indicat în aceasta;

- stabilirea termenelor și a condițiilor concrete și clare privind informarea consumatorilor despre deconectarea instalațiilor de utilizare a energiei termice și despre întreruperile planificate în livrarea energiei termice, spre exemplu: să informeze consumatorul din timp, cu cel puțin 2 săptămâni înainte, despre începutul și durata întreruperii planificate a livrării energiei termice, iar în cazul în care instalațiile producătorului sau ale consumatorului trebuie racordate la rețeaua termică furnizorul anunță consumatorii cu cel puțin 3 zile calendaristice înainte despre întreruperea planificată;

- stabilirea modalităților de soluționare a neînțelegerilor dintre furnizori și consumatori; să reia alimentarea cu energie termică în cel mult 24 de ore după prezentarea dovezii de achitare a datoriilor conform facturii la energia termică;

- stabilirea modalității de procurare a energiei termice de la producători, spre exemplu: modificarea cantităților de energie termică și a puterilor termice contractate, trimestrial sau lunar, pot fi solicitate de consumator – persoana juridică cu excepția fondului locativ, în scris, cu 15 zile înaintea începerii perioadei pentru care se solicită modificarea. Furnizorul va comunica în scris răspunsul său în termen de 10 zile de la primirea cererii.

4. Identificarea opțiunilor

Au fost identificate două opțiuni:

I. A nu face nimic

II. Elaborarea actului normativ prevăzut de lege - reglementare clasică

Opțiunea I constă în a nu elabora și aproba Regulamentul privind furnizarea energiei termice și astfel nu vor fi respectate prevederile Legii nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

Opțiunea II constă în elaborarea și aprobarea Regulamentul privind furnizarea energiei termice conform cerințelor Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și asigurarea de condiții echitabile furnizorilor și consumatorilor, producătorilor la producerea și furnizarea energiei termice și soluționarea problemelor care apar în relațiile dintre furnizor, care este concomitent și distribuitor de energie termică și consumatori fie persoanele fizice și juridice care au necesitate de energie termică și după caz în relațiile dintre unitățile termoelectrice.

În cadrul intervenției propuse sunt stabilite următoarele soluții/drepturi/obligatii:

A. Racordarea instalațiilor de utilizare a energiei termice la rețeaua termică

Pentru a beneficia de energie termică persoana fizică sau juridică se adresează furnizorului cu solicitarea de a i se elibera avizul de racordare. Conform Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării avizul de racordare se eliberează solicitantului în termen de 15 zile calendaristice. Se propune ca pentru obținerea avizului de racordare, solicitantul să se adreseze furnizorului din localitatea, zona unde solicitantul dispune de un imobil sau practică activitate de întreprinzător, prezentând actele prin care se constată că dispune de imobil sau practică legal activitatea de întreprinzător. În cerere solicitantul indică termenul în

care urmează a fi racordată instalația de utilizare a energiei termice. Furnizorul examinează solicitarea și eliberează avizul de racordare conform căruia se prevede racordarea instalației de utilizare a energiei termice a solicitantului în condiții și cu cheltuieli optime.

Realizarea instalației de racordare se asigură fie de către furnizor, fie de către o persoană autorizată la alegerea solicitantului.

Proiectul instalației de utilizare a energiei termice și a instalației de racordare, elaborat, inclusiv în baza avizului de racordare, se coordonează de către furnizor în termen de cel mult 10 zile calendaristice de la data prezentării proiectului. Este necesară această coordonare pentru a evita neînțelegerile ce pot apărea la etapa de realizare a racordării de către furnizor. În cazul în care furnizorul efectuează montarea instalației de racordare se propune ca lucrările respective să se efectueze după achitarea de către solicitant a tarifului respective și în termen ce nu va depăși 30 și 45 zile calendaristice în funcție de categoria consumatorului (casnic sau noncasnic).

În cazul în care instalația de racordare a solicitantului a fost executată de către o altă persoană autorizată, solicitantul se adresează furnizorului pentru a realiza racordarea instalațiilor de utilizare a energiei termice la rețeaua termică. În acest caz furnizorul emite bonul de plată pentru achitarea tarifului pentru racordare. Solicitantul achită tariful pentru racordare și furnizorul execută conectarea instalației de racordare la rețeaua termică în termen de 4 zile calendaristice, din data achitării tarifului pentru racordare de către solicitant.

Furnizorul poate refuza argumentat eliberarea avizului de racordare solicitantului, în cazul în care se confruntă cu lipsă de capacitate sau nu dispune de rețea termică. Refuzul trebuie motivat și justificat prin calcule și date.

Pentru eliberarea avizului de racordare furnizorul nu va percepe careva plată de la solicitant.

B. Stabilirea punctului de delimitare dintre rețeaua termică și instalațiile de termice ale consumatorului

Ținând cont de prevederile Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării în care este definită noțiunea de punct de delimitare și în funcție de categoria consumatorilor (casnici și noncasnici) se propune a prevedea în proiectul Regulamentului următoarele:

a) Pentru consumatorii casnici punctul de delimitare se indică obligatoriu în contractul de furnizare a energiei termice.

b) La casele de locuit individuale și la blocurile locative (în cazul consumatorilor casnici), punctul de delimitare se stabilește la ieșirea din echipamentul de măsurare, amplasat în limita teritoriului consumatorului.

c) La consumatorii noncasnici punctul de delimitare se stabilește la funcție de delimitarea patrimoniului. În cazul consumatorilor noncasnici punctul de delimitare se stabilește în actul de delimitare, astfel excluzându-se neînțelegerile ce pot apărea pe parcursul derulării contractului de furnizare a energiei termice.

C. Încheierea contractului de furnizare a energiei termice (Contractarea)

Se propune ca orice persoană fizică sau juridică, instalația de utilizare a energiei termice a căreia este racordată la rețeaua termică sau care a îndeplinit condițiile și lucrările prevăzute în avizul de racordare, este în drept să solicite furnizorului încheierea contractului de furnizare a energiei termice.

Pentru a încheia contractul de furnizare a energiei termice solicitantul este obligat să prezinte furnizorului următoarele acte:

a) cererea, indicând numele și prenumele (denumirea, în cazul persoanei fizice întreprinzător individual, persoanei juridice), adresa (sediul), (formularul cererii este pus la dispoziție de către furnizor);

b) numerele telefoanelor/faxurilor, altă informație de contact;

c) copia titlului de proprietate sau a altui document care atestă obținerea pe cale legală a imobilului care face obiectul locului de consum respectiv;

d) copia buletinului de identitate, în cazul persoanei fizice;

e) codurile poștale, codul de identificare al proprietarului, codul fiscal, rechizitele

bancare, funcțiile, numele, prenumele persoanelor autorizate să semneze contractul.

Furnizorul nu va mai solicita de la consumator acte ce nu țin de competența sa, dar de alte autorități, astfel evitându-se neînțelegerile dintre furnizor și consumator.

Furnizorul este obligat să încheie, fără discriminare, contractul solicitat de persoana fizică sau juridică, care a îndeplinit toate condițiile prevăzute de lege și de Regulament. Furnizorul este obligat să încheie contract de furnizare a energiei termice și cu solicitantul care deține imobil în baza altui drept decât cel de proprietate, cu dreptul de a consemna în contractul de furnizare a energiei termice condiția de plată preventivă a energiei termice.

Contractul de furnizare a energiei termice se întocmește în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte contractantă și va conține în mod imperativ clauzele obligatorii, specificate în anexă la Regulament.

De asemenea, la secțiunea legată de contractare se propune de a include soluțiile pentru situațiile ce apar în relațiile dintre persoanele fizice și juridice în legătură cu încheierea contractelor de furnizare a energiei termice la schimbarea proprietarului, deoarece scopul creării sistemului centralizat de alimentare cu energie termică este de a furniza energie termică la cât mai mulți consumatori și respectiv utilizarea rețelei termice la capacitatea proiectată.

D. Drepturile și obligațiile părților

Se propune ca să fie stabilite prin Regulament obligațiile și drepturile furnizorului în raport cu consumatorii, care vor corespunde cu prevederile Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, inclusiv obligațiile furnizorului de a furniza energie termică fără întreruperi, informarea consumatorilor cu 2 săptămâni înainte privind întreruperile planificate în livrarea energiei termice și dreptul furnizorului de a avea acces necondiționat la echipamentul de măsurare pentru efectuarea controlului, citirea indicațiilor echipamentului de măsurare.

De asemenea, se propune ca să fie stabilite prin Regulament obligațiile și drepturile consumatorului, care vor corespunde cu prevederile Legii cu privire la furnizarea energiei termice și promovarea cogenerării, inclusiv dreptul consumatorului de a beneficia de energie termică în mod continuu, la tarifele aprobate, calitatea agentului termic fiind cea care satisface cerințele consumatorului și consumatorul să fie informat cu privire la întreruperile planificate în livrarea energiei termice, inclusiv în cazul întreruperilor neplanificate și respectiv obligațiile consumatorului de a achita cantitatea de energie termică consumată, de a nu interveni în echipamentul de măsurare și de a nu admite consum fraudulos etc.

E. Evidența cantităților de energie termică furnizată consumatorului și livrată în rețeaua termică de către producători

Regulamentul va prevedea că cantitatea de energie termică furnizată consumatorului se determină în baza indicilor înregistrați de echipamentul de măsurare.

Fiecare loc de consum se dotează, în mod obligatoriu, cu echipament de măsurare, legalizat pe teritoriul Republicii Moldova, adecvat și verificat metrologic.

Nu se admite furnizarea energiei termice noilor consumatori fără instalarea echipamentului de măsurare legalizat în Republica Moldova, inclus în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare al Republicii Moldova.

Tipul concret de echipament de măsurare urmează a fi instalat la consumator se selectează de către furnizor în baza modelelor aprobate și incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare al Republicii Moldova și se indică în avizul de racordare.

Parametrii echipamentului de măsurare se includ în contractul încheiat între consumator și furnizor.

Pentru consumatorii casnici achiziționarea, instalarea, exploatarea, întreținerea, reparația, înlocuirea și verificarea metrologică a echipamentelor de măsurare se efectuează de către furnizor.

Consumatorii noncasnici suportă cheltuielile pentru achiziționarea, instalarea, exploatarea, întreținerea, reparația, înlocuirea și verificarea metrologică a echipamentelor de măsurare.

Furnizorul este obligat să informeze solicitantul, potențial consumator, despre parametrii

și caracteristicile tehnice ale echipamentului de măsurare ce urmează a fi instalat, precum și despre tipurile echipamentelor de măsurare, legalizate pe teritoriul Republicii Moldova de către autoritatea centrală de metrologie.

Furnizorul acceptă pentru instalare doar echipamente de măsurare verificate metrologic și legalizate pe teritoriul Republicii Moldova. Furnizorul este obligat să refuze instalarea echipamentului de măsurare procurat de către solicitant, potențial consumator, dacă tipul lui nu corespunde celui indicat în avizul de racordare.

După instalare, echipamentul de măsurare se sigilează de către personalul furnizorului, în prezența obligatorie a consumatorului, cu întocmirea procesului-verbal de dare în exploatare a echipamentului de măsurare, în două exemplare. Formularul procesului-verbal de dare în exploatare a echipamentului de măsurare se elaborează de furnizor conform modelului stabilit în anexă la Regulament. În procesul-verbal se indică data instalării, tipul și numărul echipamentului de măsurare, locul instalării lui, numele sau denumirea consumatorului, denumirea furnizorului, indicațiile inițiale ale echipamentului de măsurare, numărul sigiliilor, alte informații.

De asemenea, se propune de a include în proiectul Regulamentului prevederi ce țin de efectuarea controalelor, întocmirea actelor de control, prevederi legate de depistarea consumului fraudulos și întocmirea actului respectiv, prevederi ce țin de acțiunile personalului furnizorului și al consumatorului în diferite situații, prevederi ce vor corespunde Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

Personalul furnizorului are acces necondiționat la echipamentul de măsurare și consumatorului i se interzice să intervină sub orice formă asupra echipamentului de măsurare și asupra sigiliilor aplicate lui sau asupra altor instalații ale furnizorului, precum și să blocheze accesul personalului furnizorului la acestea.

Consumatorul sau persoana responsabilă de integritatea contorului este obligat să înștiințeze furnizorul imediat ce depistează deteriorarea echipamentului de măsurare sau violarea sigiliilor furnizorului.

În situația în care solicită acces pe proprietatea consumatorului personalul furnizorului este obligat să prezinte consumatorului legitimația de serviciu și să comunice scopul vizitei sale (controlul echipamentului de măsurare, pentru citirea indicațiilor echipamentului de măsurare, pentru examinarea instalației de racordare, efectuarea de lucrări la instalațiile, proprietate a furnizorului care sânt situate pe proprietatea consumatorului sau în scopul deconectării de la rețeaua termică a instalațiilor de utilizare a energiei termice ale consumatorului

De asemenea se propune de a stipula care sunt acțiunile furnizorului și ale consumatorului când se solicită efectuarea verificării metrologice de expertiză, constatării tehnico-științifice și respectiv la ce vor servi rezultatele obținute în atare situații.

F. Plata pentru energia termică furnizată, inclusiv achitarea consumului în cazul constatării consumului fraudulos

Regulamentul va prevedea că plata pentru energia termică se efectuează în baza facturii, emisă lunar de către furnizor și înmănată consumatorului sau expediată prin poștă.

Facturile se emit în baza indicațiilor echipamentului de măsurare, a tarifelor aprobate de către Agenție.

Furnizorii sunt obligați să informeze consumatorii cu privire la tarifele aplicate, inclusiv prin afișare a hotărârilor de aprobare a tarifelor la sediile furnizorului, pe pagina electronică.

În Regulament va fi prevăzut ce trebuie să conțină, în mod obligatoriu, factura emisă de furnizor consumatorului, inclusiv numerele de telefon ale furnizorului.

Furnizorul nu este în drept să includă în factură alte sume decât cele pentru energia termică furnizată.

Pentru fiecare zi de întârziere a plății furnizorul este în drept să aplice penalitate consumatorilor, începând cu prima zi după data-limită de plată a facturii. Suma penalităților va fi prezentată consumatorului spre achitare într-o factură separată. Este necesar de menționat că penalitatea poate fi aplicată numai dacă este prevăzută în contractul de furnizare a energiei termice, după cum este stabilit în Legea cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și articolele 624 și 625 din Codul Civil. Cuantumul penalității este negociabil, dar nu poate

depăși mărimea stabilită prin Legea cu privire la energia termică și promovarea cogenerării . Penalitatea nu se aplică în cazul facturilor eronate, deoarece responsabil de eliberarea facturilor este furnizorul și de omisiunile furnizorului nu poate fi responsabil consumatorul.

În cazul în care consumatorul sau furnizorul depistează că a fost emisă o factură eronată se vor efectua recalculările necesare ce vor fi incluse în facturile ulterioare.

Când furnizorul constată consum fraudulos de către consumator prin intervenție în funcționarea echipamentului de măsurare, ocolirea echipamentului de măsurare și racordarea ilegală la rețeaua termică, furnizorul este în drept să efectueze recalcularea cantității energiei termice care urmează să fie facturat de către furnizor consumatorului. Factura pentru recalcularea cantității energiei termice în cazul consumului fraudulos se va emite în baza deciziei furnizorului privind constatarea consumului fraudulos, care se expediază consumatorului. Consumatorul, de asemenea, va fi informat cu privire la recalcularea efectuată în cazul consumului fraudulos.

Consumatorul poate contesta factura la furnizor și în instanța de judecată în cazul în care nu este de acord cu furnizorul. În cazul în care se adresează în instanța de judecată, consumatorul informează, în scris, furnizorul despre acest fapt.

Este necesar de menționat că citirea lunară a indicațiilor contoarelor de către furnizor va rezulta și în depistarea la timp a consumului fraudulos și la evitarea situațiilor efectuării recalculării pe perioade lungi de timp, concomitent consumatorul nu poate fi încurajat ca să comită acțiuni neregulamentare.

G. Suspendarea, limitarea și întreruperea furnizării energiei termice

Se propune ca întreruperile în livrarea energiei termice să fie divizate în întreruperi planificate și neplanificate. Întreruperile planificate se anunță consumatorilor de către furnizor, cu cel puțin 2 săptămâni înainte și sunt necesare pentru reparații, racordări, reconstrucții etc.

În cazul întreruperilor neplanificate în livrarea energiei termice se propune ca furnizorul să întreprindă măsuri corespunzătoare privind restabilirea livrării energiei termice în termene cât mai restrânse, concomitent informând consumatorii despre lucrările de remediere.

Se propune ca furnizorul să aibă dreptul să deconecteze instalațiile de utilizare a energiei termice de la rețeaua termică în cazul în care consumatorul nu achită factura emisă de furnizor, inclusiv factura emisă în cazul constatării consumului fraudulos, în cazul refuzului consumatorului de a permite personalului furnizorului, împuternicit cu dreptul de control, accesul la echipamentul de măsurare și la instalațiile termice ale furnizorului montate pe teritoriul consumatorului.

Se propune stabilirea prin Regulament că furnizorul deconectează instalațiile termice ale consumatorului numai după avizarea prealabilă a consumatorului, prin aviz de deconectare, numai în zilele lucrătoare și întocmirea actului de deconectare.

După înlăturarea motivelor care au dus la deconectare consumatorul solicită reconectarea instalațiilor de utilizare a energiei termice la rețeaua termică , în termen ce nu depășește 24 ore de la adresarea consumatorului și plata tarifului de reconectare, după cum este stabilit de Legea cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

H. Soluționarea neînțelegerilor dintre furnizor și consumator care apar pe parcursul derulării contractului de furnizare a energiei termice

Se propune ca să fie obligat furnizorul să dispună de centre pentru relații cu consumatorii, unde au acces liber toți consumatorii, pe parcursul programului de lucru, și să desemneze personalul cu drept de decizie, responsabil de examinarea reclamațiilor și de soluționarea problemelor consumatorilor.

Furnizorul este obligat să informeze periodic consumatorii privind adresa, programul de activitate a centrelor pentru relații cu consumatorii.

De asemenea, furnizorul trebuie să dispună de personal care va examina reclamațiile consumatorilor, având aptitudini și împuterniciri pentru a soluționa neînțelegerile direct, prin negocieri, cu consumatorul; de a remite reclamația către persoana furnizorului, investită cu atribuții privind examinarea și soluționarea problemelor abordate în reclamație; de a informa

consumatorul despre drepturile lui în procesul de soluționare a neînțelegerilor.

Întreg personalul de conducere al furnizorului este obligat să acorde audiență consumatorilor care solicită aceasta, în scopul soluționării problemelor consumatorilor. Programul de audiență se aprobă și se afișează în toate centrele pentru relații cu consumatorii.

Petițiile consumatorilor în legătură cu furnizarea energiei termice (contractarea, deconectarea, reconectarea, facturarea, precum și referitor la consumul fraudulos etc.) se examinează și se soluționează de furnizor, în termenele stabilite de lege.

Furnizorul este obligat să țină evidența reclamațiilor. Informația despre reclamații include cel puțin:

- a) data depunerii reclamației;
- b) numele persoanei care a depus reclamația;
- c) esența problemei abordate în reclamație;
- d) acțiunile întreprinse de furnizor pentru soluționarea problemelor abordate în reclamație;
- e) decizia furnizorului.

În caz de dezacord cu răspunsul furnizorului, ori dacă nu a primit în termenul stabilit răspuns de la furnizor, consumatorul este în drept să se adreseze Agenției, pentru soluționarea neînțelegerii iscate sau în instanța de judecată pentru soluționarea litigiului.

I. Raporturile dintre unitățile termoelectrice

Pe lângă prevederile legate de racordarea la rețeaua termică a centralelor electrice de termoficare și a centralelor termice ale producătorului și privind evidența cantităților de energie termică livrată în rețeaua termică de producător se propune ca să fie inclus în proiect o secțiune legată de încheierea contractelor de procurare a energiei termice și ce trebuie să includă aceste contracte.

În acest context este necesar de menționat că art. 19 din Legea cu privire la energia termică și promovarea cogenerării prevede că poate fi eliberată o singură licență pentru desfășurarea a tuturor trei activități: producere, distribuție și furnizare de energie termică. Ceea ce și are loc în majoritatea cazurilor. Însă ținând cont că ar putea pe viitor apărea situații când un producător de energie termică ar putea solicita racordarea centralei electrice de termoficare sau centralei termice la rețeaua termică este oportun de inclus în proiect și situațiile respective.

5. Analiza și compararea opțiunilor

La capitoul abordărilor alternative au fost identificate două opțiuni:

1. A nu face nimic. Opțiunea constă în a nu elabora și aproba Regulamentul privind furnizarea energiei termice și astfel nu vor fi respectate prevederile Legii nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, ceea ce nu este o opțiune viabilă, deoarece unitățile termoelectrice solicită să fie elaborat și aprobat Regulamentul menționat

2. Reglementarea clasică.

Elaborarea proiectului de Regulament privind furnizarea energiei termice și promovarea cogenerării ținând cont de exigențele Legii nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și necesitatea aprobării cadrului secundar de reglementare a sectorului termoelectric, astfel creând premise pentru soluționarea problemelor ce pot apărea în raporturile dintre unitățile termoelectrice și consumatorii de energie termică sau persoanele fizice și juridice care solicită furnizarea energiei termice și în raporturile dintre unitățile termoelectrice.

ALTERNATIVA	POSIBILELE AVANTAJE	POSIBILELE DEZAVANTAJE
I. Alternativa de a nu face nimic	Nu au fost stabilite, deoarece prin Regulamentul privind furnizarea energiei termice se reglementează raporturile dintre furnizor și consumatori, majoritatea cărora nu au alte alternative privind alimentarea cu energie termică la prețuri rezonabile fără	Nu va fi respectată Legea cu privire la energia termică și promovarea cogenerării; Nu vor fi soluționate problemele, descrise la cap. I, iar aceasta va rezulta în probleme ale consumatorilor, ale

		<p>cheltuieli pentru investiții.</p>	<p>persoanelor fizice și juridice care solicită furnizarea energiei termice nesoluționate în timp rezonabil sau tergiversarea soluționării problemelor abordate de consumatori, persoane fizice și juridice.</p> <p>Se va menține situația când Legea cu privire la energia termică și promovarea cogenerării prevede elaborarea și aprobarea de către Agenție a Regulamentului privind furnizarea energiei termice, în timp ce în vigoare este Regulamentul cu privire la furnizarea și utilizarea energiei termice aprobat de Guvern prin Hotărârea nr. 434 din 09.04.98.</p>
	<p>2. Reglementarea clasică. Elaborarea și aprobarea Regulamentului privind furnizarea energiei termice</p>	<p>- Va fi creat cadrul secundar de reglementare necesar aplicării Legii cu privire la furnizarea energiei termice și promovarea cogenerării care va corespunde prevederilor acestei Legi.</p> <p>- Va fi asigurată transparența și condițiile de echitate în raporturile dintre consumatori și furnizori de energie termică, care își desfășoară activitatea în condițiile de monopol natural (regulamentul prevede proceduri concrete privind modalitatea de obținere a avizelor de racordare, proiectarea, montarea, racordarea și recepționarea instalațiilor termice de utilizare a energiei termice ale consumatorului, de asemenea de încheiere a contractelor, emiteri a facturilor, termenilor de achitare, de calculare a penalităților, deconectarea instalațiilor de utilizare a energiei termice, limitarea și întreruperea furnizării energiei termice, ș.a. aspecte și proceduri ce țin de furnizarea energiei termice);</p> <p>- Vor fi stabilite prin Regulament modalitățile de soluționare a problemelor legate de:</p> <p>- racordarea instalațiilor de utilizare a energiei termice la rețeaua termică (Furnizorul este obligat să elibereze avizul de racordare, în termen de 15 zile calendaristice de la data înregistrării solicitării, în care se indică, în mod obligatoriu, condițiile tehnico-economice optime de racordare și lucrările pe care urmează să le îndeplinească solicitantul, pentru racordarea instalațiilor de utilizare a energiei termice ce-i aparțin la rețeaua termică.);</p> <p>- stabilirea punctului de delimitare dintre instalațiile termice ale consumatorului și rețeaua termică. Furnizorul semnează actul de delimitare, în 2 exemplare, în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la data înregistrării adresării. (Punctul de delimitare a instalațiilor de utilizare a energiei termice ale consumatorului casnic de instalațiile de utilizare a energiei termice ale furnizorului se stabilește la ieșirea din echipamentul de măsurare instalat la consumatorul casnic în dependență de delimitarea patrimoniului Instalațiile din</p>	<p>Nu au fost identificate</p>

	<p>amonte de punctul de delimitare aparțin furnizorului, iar cele din aval, consumatorului. Noțiunile de „amonte” și „aval” corespund sensului de parcurgere a instalațiilor dintre furnizor spre consumator.”</p> <p>Delimitarea instalațiilor la armături de separare se face între:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) distribuitorul care exploatează rețelele de distribuție și consumator; b) distribuitorul care exploatează stațiile termice și rețelele de distribuție și consumator; c) consumator și subconsumatorul său. <p>În toate aceste cazuri, armăturile de separare, inclusiv elementele de îmbinare cu conductele aferente, sunt exploatate de către furnizorul de energie termică, delimitarea fiind la perechea de flanșe din aval de armătura de separare.</p> <p>Delimitarea la limita incintei se face astfel:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) la limita gardului centralei, în cazul alimentării consumatorului direct dintr-o centrală termică sau centrală electrică de termoficare prin conducte, ce îl alimentează în exclusivitate; b) la limita incintei consumatorului, în cazul alimentării acestuia prin intermediul unor puncte termice centrale amplasate în afara incintei acestuia, și din care se alimentează mai mulți consumatori; c) la limita peretelui exterior al punctului termic individual (PTI), în cazul în care PTI se află la balanța furnizorului, amplasat în subsoluri tehnice ale consumatorilor; d) ultimele flanșe la vanele 3, 4 ale nodului de elevator sau ventilele după nodul de evidență în cazul în care acestea se află la balanța furnizorului; e) la limita peretelui exterior al clădirii, în cazul clădirilor fără subsol; f) la limita stației termice g) la robinetul de pe racordul consumatorului din conducta de distribuție, în cazul în care rețelele termice care alimentează mai mulți consumatori sânt amplasate în subsoluri tehnice sau trec incintele consumatorilor.); <p>- încheierea și derularea contractelor de furnizare a energiei termice (Termenul de încheiere sau de modificare a contractului de furnizare a energiei termice cu consumatorul a cărui instalații de utilizare a energiei termice sunt racordate la rețeaua termică, este de cel mult 7 zile calendaristice de la data depunerii cererii);</p> <p>- vor fi stabilite drepturile și obligațiile furnizorului de energie termică și drepturile și obligațiile consumatorului de energie termică. (Spre exemplu: deconectarea instalațiilor termice ale consumatorului se</p>	
--	--	--

	<p>efectuează numai după avizarea consumatorului și doar în zilele lucrătoare, în intervalul de timp între orele 8.00 – 17.00);</p> <p>- vor fi stabilite modalități de soluționare a problemele legate de evidența cantităților de energie termică furnizată consumatorilor de către furnizor și procurată de către furnizor de la producător (În cazul în care echipamentul de măsurare este defectat (nu se înregistrează energia termică consumată) nu din vina consumatorului, determinarea cantității de energie termică consumată pe parcursul perioadei de la ultima citire a indicațiilor echipamentului de măsurare și până la momentul restabilirii evidenței consumului de energie termică, se efectuează:</p> <p>a) dacă deteriorarea sa produs în prima luna a sezonului de încălzire, calculul se efectuează conform consumului mediu de energie termică înregistrat pe parcursul a unei luni calendaristice simultane din anul precedent ținându-se cont de temperatura medie a mediului înconjurător;</p> <p>b) dacă deteriorarea sa produs în lunile ulterioare atunci calculul se efectuează conform consumului mediu de energie termică a lunii precedente ținându-se cont de temperatura medie a mediului înconjurător.);</p> <p>- vor fi soluționate neînțelegerile dintre furnizor și consumator care apar pe parcursul derulării contractului de furnizare a energiei termice. (spre exemplu: Furnizorul este obligat să informeze consumatorul, cu cel puțin 2 săptămâni înainte, despre începutul și durata întreruperii planificate a livrării energiei termice, iar în cazul în care instalațiile producătorului sau ale consumatorului trebuie racordate la rețeaua termică, unitatea termoelectrică anunță consumatorii cu cel puțin 3 zile calendaristice înainte despre întreruperea planificată. În cazul în care se constată că consumatorul a racordat ilegal instalația de utilizare a energiei termice la rețeaua termică, ocolind echipamentul de măsurare, recalcularea consumului de energie termică se efectuează conform sistemului paușal. Perioada de timp pentru efectuarea recalculării conform sistemului paușal nu poate depăși 6 luni. Furnizorul este în drept să solicite consumatorului și plata agentului termic, după caz.);</p> <p>- raporturile dintre unitățile termoelectrice și consumatori și raporturile dintre unitățile termoelectrice vor fi mutual avantajoase și părțile vor avea de câștigat (Producătorul și furnizorul aplică sigiliile proprii la echipamentul de măsurare a energiei termice produse și livrate în rețeaua termică.)</p>	
Costurile majore și beneficiile anticipate ale intervenției statului.		

Costuri:

- cheltuieli aferente achizițiilor de hârtie, consumabile pentru imprimare, traduceri și publicării Regulamentului privind furnizarea energiei termice, aprobat de ANRE. Cheltuielile se estimează la circa 6 mii lei, ponderea cheltuielilor constituind traducerea Regulamentului în centrul autorizat de traduceri.

- costuri legate de perfectarea contractelor noi ce urmează a fi încheiate între furnizor și consumator. Cheltuieli estimate la circa 0,2 lei/contract nou perfectat de furnizare a energiei termice. Aceste cheltuieli sunt cele aferente achizițiilor de hârtie, consumabile pentru imprimare. Furnizorii posedă programe privind evidența consumatorilor și alte softuri aferente procesului de furnizare a energiei termice, urmând a fi perfectate doar contractele cu consumatorii privind furnizarea energiei termice.

Este necesar de menționat faptul că Regulamentul care va fi aprobat de Consiliul de administrație al Agenției nu va stabili careva obligații suplimentare, acte permissive noi sau acțiuni ce urmează a fi întreprinse de furnizori ce vor genera costuri suplimentare pentru mediul de afaceri, furnizori, consumatorii noncasnici sau consumatorii casnici.

Beneficii:

- aprobarea cadrului secundar de reglementare care este prevăzut de legislația primară;
- asigurarea respectării principiului eficienței furnizării energiei termice la cheltuieli minime și a principiului continuității și a fiabilității serviciului dat precum și întreprinderea de măsuri adecvate în cazul deranjamentelor din rețeaua publică;

- asigurarea transparenței în relațiile dintre furnizor și consumatori, inclusiv prin modalitatea de acces la serviciul telefonic, 24 din 24 de ore, al operatorului;

- asigurarea protecției drepturilor și a intereselor consumatorilor, reieșind din cerințele legilor;

- limitarea abuzurilor din partea furnizorilor în raport cu consumatorii prin stabilirea obligațiilor și drepturilor furnizorilor și ale consumatorilor, stabilirea cerințelor privind eliberarea avizelor de branșare, stabilirea punctelor de delimitare, stabilirea exigențelor la încheierea și derularea contractelor privind furnizarea energiei termice, stabilirea condițiilor, a termenelor de emiteră a facturilor de către furnizor și de achitare a facturilor de către consumator, stabilirea termenelor și a condițiilor concrete și clare privind informarea consumatorilor despre deconectarea instalațiilor interne energie termică, stabilirea modalităților de soluționare a neînțelegerilor dintre furnizor și consumatori, stabilirea termenelor concrete privind informarea consumatorilor în cazul unor întreruperi planificate în furnizarea energiei termice.

Autorii Analizei optează pentru Opțiunea II, întrucât aceasta corespunde exigențelor Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, nr. 92 din 29.05.2014 și altor acte normative, inclusiv Legii privind protecția consumatorilor, Legii metrologiei, Codului Civil și Legii cu privire la energetică.

Reglementarea satisface interesul public în sensul că creează condiții echitabile pentru consumatori și furnizori și producătorii de energie termică. Astfel, va putea fi asigurată respectarea principiului echității în raporturile dintre părțile contractante și posibilitatea evitării eventualelor abuzuri din partea unităților termoenergetice în raporturile cu consumatorii.

Din punct de vedere al stabilității, actul corespunde cerințelor legii și stabilește termene concrete privind eliberarea avizelor de racordare, încheierea și rezilierea contractelor, realizarea racordării, deconectarea și reconectarea instalațiilor de utilizare a energiei termice, soluționarea problemelor în caz de nerespectare a condițiilor contractuale de părți.

A se menționa că proiectul Regulamentului privind furnizarea energiei termice nu prevede o perioadă restrânsă de implementare și nici sancțiuni legate de neaplicarea în termen a acestuia. Astfel, eventualele costuri financiare și temporale aferente aplicării Regulamentului, ce ar putea fi suportate de furnizori, producători, distribuitori, vor fi reduse la minim. Totodată, personalul Agenției va acorda în mod continuu furnizorilor, producătorilor, distribuitorilor și consumatorilor de energie termică asistență la implementarea prevederilor Regulamentului și în caz de necesitate la interpretarea prevederilor Regulamentului.

6. Implementarea și monitorizarea (se completează pentru analiza complexă)

Intervenția dată nu necesită o analiză complexă.

7. Consultarea

Regulamentul privind furnizarea energiei termice va avea impact asupra furnizorilor, producătorilor și distribuitorilor de energie termică și asupra consumatorilor de energie termică din localitățile unde există sisteme centralizate de alimentare cu energie termică.

În acest context, cu privire la oportunitatea aprobării de către ANRE a Regulamentului privind furnizarea energiei termice, precum și referitor la prevederile proiectului, Agenția a consultat Ministerul Economiei, furnizorii și distribuitorii, producătorii de energie termică Consiliul Concurenței, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, Confederația Națională a Patronatului, Asociația Națională a Producătorilor din Moldova, Centrul pentru protecția drepturilor consumatorilor și Asociația obștească “Protecția Consumatorilor”, Agenția pentru Eficiență Energetică.

Totodată, pe data de 09.08.2016, pe pagina WEB a ANRE au fost plasate AIR și proiectul Regulamentului privind furnizarea energiei termice, astfel încât orice persoană să poată prezenta propuneri și obiecții pe marginea lor, la adresa electronica indicată pe site.

Obiecțiile și propunerile la proiectul Regulamentului au fost examinate și incluse în Sinteza recomandărilor prezentate de către părțile interesate.

ANRE, de asemenea, a organizat ședințe de lucru cu părțile interesate pentru examinarea obiecțiilor și propunerilor la proiectul Regulamentului privind furnizarea energiei termice la care s-a încercat de a fi găsite soluții la acele recomandări ce nu au fost acceptate sau soluții alternative.

Printre principalele aspecte enunțate de către participanții în procesul de consultare a proiectului Regulamentului privind furnizarea energiei termice se enumeră:

1. Agenția a stabilit că furnizorul de apă caldă menajeră este unitatea termoelectrică. Agenția sa condus de practica unor țări ca România, Ucraina ș.a., cât și de faptul că rețelele de apă caldă menajeră se află la balanța unității termoelectrice. Energia termică pentru prepararea apei calde menajere este furnizată doar în mun. Chișinău, în zona de acțiune al titularului de licență SA ”Termoelectrica”. SA ”Termoelectrica” și Ministerul Economiei consideră că furnizorul de apă caldă menajeră trebuie să fie SA ”Apă-Canal Chișinău”, la rândul său ultimul consideră că funcția revine SA ”Termoelectrica”.

2. Referitor la mărimea penalității. Unii titulari de licență au propus ca: Cuantumul penalității este egal cu rata medie anuală ponderată a dobânzii la creditele noi acordate în monedă națională de băncile comerciale, pentru un an, înregistrată în anul precedent și publicată în raportul Băncii Naționale a Moldovei. Agenția sa condus de prevederile art. 21, lit. e) a Legii 92/2014 „Cuantumul penalității este negociabil, dar nu poate depăși rata medie anuală ponderată a dobânzii la creditele noi acordate în monedă națională de băncile comerciale, pentru un an, înregistrată în anul precedent și publicată în raportul Băncii Naționale a Moldovei”.

3. SA. ”CET-Nord” a propus excluderea din p.53,55,56,59 a dreptului titularului de licență privind „să deconecteze de la rețeaua termică locul de consum respectiv” și de completat cu „de a încasa datoria conform Legii în vigoare”, astfel aplicând resursele juridice pentru recuperarea datoriei. Agenția nu a acceptat, deoarece este un drept, care titularul nu este obligat să-l aplice.

4. Titularul de licență SA ”Termoelectrica”, a propus ca ”Consumul de energie termică clandestin se calculează după sistemul paușal pe durata de la începerea consumului clandestin, iar în cazul în care nu se poate determina pe bază de documente începerea consumului clandestin, calculul se efectuează conform legislației în vigoare. Consumul clandestin se achită de cinci ori mai mult decât tariful legal la data constatării sustragerii, prevedere care se va înscrie și în contract. Agenția a stabilit perioade de la 6 luni până la un an (vezi p.114, 115), în decurs de 6 luni pot fi identificate racordări ilegale, intervenții în instalațiile de măsurare a energiei

termice.

5. Titularul de licență SA "Termoelectrica", propune în p.137, lit. a) excluderea sintagmei "cu excepția blocurilor locative", deoarece, prevederile Legii nr. 92 din 29.05.2016 permite deconectarea în caz de neachitare a facturilor pentru energia termică. Agenția a respectat prevederile art. 51, alin.6) din Legea 75, care prevede: neachitarea de către o parte din proprietari/locatari a serviciilor comunale prestate nu constituie temei pentru debransarea totală a blocului locativ de la rețelele termice, dacă în contractul de prestare a serviciilor nu este prevăzut altfel.

6. Titularul de licență SA "Termoelectrica", Asociația Patronală a Serviciilor Publice au propus includerea producător; instalații de utilizare a energiei termice; punct de delimitare, și altele. Agenția nu a acceptat deoarece noțiunile sunt stabilite în legislația primară.

7. Asociația Patronală a Serviciilor Publice, a propus în p.83, ca citirea indicațiilor echipamentelor de măsurare a energiei termice să fie efectuate "în prezența consumatorului sau a reprezentantului acestuia cu întocmirea actului comun de citire a indicațiilor echipamentului de măsurare". În realitate este dificil de asigurat permanent prezența consumatorului la citirea indicațiilor. Punctul 64, g) prevede că consumatorul are dreptul să fie prezent la citirea indicațiilor echipamentului de măsurare.